

Referanser: KR 69/13, NFG 15/15

Saksdokumenter:

Bibeltekster

Temagudstjenester høsten 2017 til markering av 500 år siden starten av den lutherske reformasjonen

Sammendrag

For å bidra til at Den norske kirke får en markering av 500-årsjubileet for starten på reformasjonen som både er landsomfattende og lokal, lages det fire temagudstjenester høsten 2017. Temaene innledes med det lutherske kjernebegrepet «Nåden alene», og følges opp med de tre temaene som er vedtatt av hovedkomiteen for reformasjonsmarkeringen, i tråd med temaene som brukes globalt av Det lutherske verdensforbund. Disse temaene er «Frelsen er ikke til salgs», «Mennesket er ikke til salgs», «Skaperverket er ikke til salgs».

Det vedtas særskilte bibeltekster for gudstjenestene de fire aktuelle søndagene. Det utarbeides også bibelgruppemateriell til disse temadagene, og ressursmaterieell til gudstjenestene.

Etter vedtak i Kirkerådet skal saken oversendes Bispemøtet til godkjenning.

Forslag til vedtak Mellomkirkelig råd

Mellomkirkelig råd slutter seg til forslag til vedtak til Kirkerådet.

Forslag til vedtak Kirkerådet

1. Høsten 2017 arrangeres det fire temagudstjenester i menighetene i Den norske kirke i forbindelse med 500-årsmarkeringen av starten på den lutherske reformasjonen. Gudstjenestene blir søndag 27. august (12. søndag i treenighetstiden), søndag 17. september (15. søndag i treenighetstiden), søndag 29. oktober (Bots- og bønnedag) og søndag 19. november (24. søndag i treenighetstiden).

2. Det vedtas følgende bibeltekster til de fire søndagene:
 27. august, tema: Nåden alene
 - Sal 116,1–9
 - Luk 15,11–32
 - Ef 2,1–10 (prekentekest)
 17. september, tema: Skaperverket er ikke til salgs
 - Salme 33,1–9
 - 2 Pet 1,5–9
 - Matt 7,24–28 (prekentekest)
 29. oktober, tema: Frelsen er ikke til salgs
 - Jes 55,1–3
 - Luk 20,45–21,4
 - Apg 8,4–24 (prekentekest)
 19. november, tema: Mennesket er ikke til salgs
 - Sal 8,2–10
 - Fil 2,3–11
 - Matt 18,1–6.10–14 (prekentekest)

3. Det tidligere vedtaket om særskilte prekentekester 2016–17 (sak KR 69/13) endres slik: Vedtaket om de tre første særskilte prekentekestene opprettholdes (3. søndag i adventstiden, Fastelavnssøndag og 5. søndag i treenighetstiden. Vedtaket om de tre siste særskilte prekentekestene oppheves (9., 15. og 20. søndag i treenighetstiden), slik at 9. og 20. søndag i treenighetstiden følger 1. rekkes normale prekentekester, mens 15. søndag i treenighetstiden får nye tekster.

Saksorientering

Bakgrunn

Reformasjonsmarkering

31. oktober 1517 regnes som starten på den lutherske reformasjonen. Det var dagen da Luther offentliggjorde sine 95 teser mot kommersialisering av avlatshandelen. I 2017 er det 500 år siden denne begivenheten, noe som vil bli markert i lutherske kirker over hele verden – men også i andre kirkesamfunn og i mange økumeniske sammenhenger.

Den norske kirke vil markere selve reformasjonsdagen med en nasjonal økumenisk gudstjeneste i Nidarosdomen tirsdag 31. oktober 2017. I bispedømmer og lokalmenigheter planlegges det ulike markeringer, og flere undervisningsinstitusjoner og organisasjoner er i ferd med å gjennomtenke hvordan de kan sette aktuelle reformasjonstemaer på dagsordenen.

Den norske kirke har nedsatt en hovedkomité for reformasjonsmarkeringen i 2017, ledet av preses. Komiteen har vedtatt at hovedtema for markeringen skal være «Nåde». Dessuten har komiteen vedtatt å bruke tre undertemaer som er hentet fra Det lutherske verdensforbunds reformasjonsfeiring, nemlig «Frelsen er ikke til salgs», «Mennesket er ikke til salgs» og «Skaperverket er ikke til salgs». Disse temaene aktualiserer svært viktige arbeidsområder for lutherske kirker over hele verden i dag. Frelsesgrunnet er Guds nåde i Jesus Kristus. Det er til alle tider kirkens sentrale budskap. Men kirken har også et oppdrag og en oppgave der hvor menneskeverdet krenkes og hvor liv og mangfold i skaperverket trues.

Ideen om temagudstjenester

Hovedkomiteen har drøftet ulike ideer til markeringer og har blant annet landet på et forslag om å lage fire temagudstjenester høsten 2017. Datoer og tekster har vært drøftet, og resultatet er nedfelt i dette dokumentet. Nedenfor blir det gjort rede for avveininger som ligger til grunn for valg av søndager og bibeltekster.

Utgangspunktet er at komiteen har vært på leting etter noe som kan markere reformasjonsjubileet i hele landet, samtidig som det blir en markering i hvert enkelt lokalsamfunn. Fire temagudstjenester vil rette oppmerksomheten mot sentrale sider ved forståelsen av hva det vil si å være en luthersk kirke. Det vil bli utviklet studiemateriell og annet ressursmaterieell for å skape oppmerksomhet og engasjement i forbindelse med gudstjenestene. Slik kan en plassere reformasjonsjubileet i sentrum av kirkens liv, i gudstjenestefeiring og forkynnelse.

Hovedkomiteen har laget et profildokument for reformasjonsmarkeringen i Den norske kirke. Her har de valgt «Nåde» som hovedoverskrift for markeringen – et sentralt reformatorisk og evangelisk begrep, som også inngår i hovedtema for Det lutherske verdensforbunds generalforsamling i Namibia i 2017: «Liberated by God's grace.» Hovedkomiteen har også valgt å vektlegge de tre undertemaene fra LVF's reformasjonsmarkering: «Human Beings – Not for Sale», «Creation – Not for Sale»

og «Salvation – Not for Sale». På denne bakgrunnen er det svært naturlig å velge de fire temaene for temagudstjenestene som er gjort.

Tanken er å lage hjelpemateriell til alle fire gudstjenester, som tekstgjennomgang, forslag til mulige prekenmomenter, salmeforslag osv. Det er også tanken å utarbeide et opplegg for studiegrupper/bibelgrupper som vil arbeide med temaer og tekster i forkant av hver temagudstjeneste (forhåpentligvis støttet av kvalifiserte innføringer i tekstene som vil ligge på YouTube mm).

Valg av datoer

Det ligger grundige vurderinger bak valget av datoer. Det er vanskeligere å finne rom for alternativ bruk av søndager i festhalvåret enn i treenighetstiden. Hvis en skal arbeide aktivt for å få i gang studiegrupper i menighetene, bør det ikke gå for lang tid mellom hver gruppesamling. Det taler for å konsentrere temagudstjenestene til en periode på høsten. En slik konsentrasjon vil også bidra til at markeringen blir tydeligere, samtidig som en enda sterkere konsentrasjon (som f.eks. fire søndager på rad) ville gjøre det vanskeligere å gjennomføre bibelgrupper, og vanskeligere å unngå søndager som i utgangspunktet har et særpreg som ikke bør mistes.

Det har vært vurdert å kople temagudstjenestene til eksisterende temasøndager som har liknende innhold, slik som Såmannssøndag (12. februar 2017), For skaperverket (nær FN's miljødag 5. juni eller i forbindelse med høsttakkefest) og Freds- og menneskerettighetssøndag (2. søndag i advent, 10 desember 2017). Et hovedargument mot å gjøre dette er at temagudstjenestene ville komme svært spredt i kirkeåret. Dessuten kommer FN's miljødag på et vrient tidspunkt i 2017, siden 5. juni er 2. pinsedag og påfølgende søndag er Treenighetssøndag. Det kan imidlertid være lurt å vurdere lokalt om Freds- og menneskerettssøndag i 2017 bør koples med den fjerde temagudstjenesten (Mennesket er ikke til salgs), siden de to søndagene kommer ganske tett og likner hverandre tematisk. I så fall vil 2. søndag i adventstiden beholde sitt vanlige adventspreg dette året.

Når det gjelder datoene som er valgt, er dette søndager som med fordel lar seg bruke til formålet.

27. august (12. søndag i treenighetstiden) er et tidspunkt da menighetene gjenopptar full aktivitet etter sommerferien, og som slik sett er egnet til å markere starten på de særskilte temagudstjenestene. Her er det naturlig å starte med det som er satt som hovedtema, det vil si nåden.

17. september (15. søndag i treenighetstiden) kommer en uke etter Vingårdssøndag, og er normalt den siste av søndagene som har livet i menigheten som tema. Den kommer på et tidspunkt da en del menigheter feirer Høsttakkefest, noe som taler for å legge temaet «Skaperverket er ikke til salgs» til denne tiden.

29. oktober (Bots- og bønnedag, siste søndag i oktober) kommer rett i forkant av selve reformasjonsdagen, og er slik sett godt egnet til å markere et reformatorisk hovedtema: «Frelsen er ikke til salgs».

19. november (24. søndag i treenighetstiden) er søndagen før siste søndag i kirkeåret, Domssøndag / Kristi kongedag, slik at temagudstjenestene ikke kommer i konflikt med avslutningen av kirkeåret og oppstarten av det nye. Her blir temaet «Mennesket er ikke til salgs».

Valg av temaer og tekster

For å markere at disse fire tematiske søndagene inngår som viktige elementer i feiringen av 500-årsjubileet for oppstarten av den lutherske reformasjonen, er det valgt særskilte bibeltekster som kaster lys over temaene, og som erstatter de vanlige tekstene til 1. rekke. Det planlagte ressursmaterialet vil gi hjelp til innholdet og helheten i disse gudstjenestene.

Følgende bibeltekster er valgt til de fire søndagene (korte begrunnelser for valget er gitt):

27. august, tema: Nåden alene

Sal 116,1–9

Luk 15,11–32

Ef 2,1–10 (prekentekest)

Salmeteksten forteller at Gud er nådig og rettferdig, og at han hører menneskets rop om nåde. Evangelieteksten er om den tilgivende faren som betingelsesløst tar imot sitt villfarne barn. Prekentekest fra Efeserbrevet er et opplagt valg: «For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave.»

17. september, tema: Skaperverket er ikke til salgs

Salme 33,1–9

2. Pet 1,5–9

Matt 7,24–28 (prekentekest)

Salmeteksten forteller at Herrens ord har vært redskap for hele skaperverket. Alt er blitt til fordi han ville det. Brevteksten handler om at troen skal gi seg utslag i et rett liv, i innsikt, selvbeherskelse og utholdenhet, noe som i høy grad angår forvaltning av skaperverket. Prekentekest fra Matteus maner til å høre Jesu ord og gjøre etter det. Bildet om å bygge huset sitt på fjell er en relevant aktualisering av temaet.

29. oktober, tema: Frelsen er ikke til salgs

Jes 55,1–3

Luk 20,45–21,4

Apg 8,4–24 (prekentekest)

Jesajateksten vektlegger at Gud gir alle gode ting gratis. Evangelieteksten forteller om hvordan en egosentrisk livsførsel kan ramme de svakeste i samfunnet (de eter enker ut av huset), samtidig som en av de svakeste i samfunnet viser sin gavmildhet. Prekentekest fra Apostlenes gjerninger ligger tett opp til Luthers kritikk av avlatssalget; den handler om trollmannen Simon som ville kjøpe Den hellige ånds kraft for penger.

19. november, tema: Mennesket er ikke til salgs

Sal 8,2–10

Fil 2,3–11

Matt 18,1–6.10–14 (prekentekest)

Salmeteksten er om menneskets storhet og individets verdi. Gud har satt mennesket til herre over skaperverket sitt. Teksten fra Filipperbrevet innledes med å sette andre høyere enn seg selv. Så følger hymnen om Kristus som tok på seg tjenerskikkelse og ble mennesker lik. Slik bygges det bro mellom kristologien og ansvaret for fattige og lidende mennesker. Evangelieteksten sier at den som tar imot et barn, tar imot Jesus,

at Menneskesønnen er kommet for å berge de bortkomne, og at han sammenlikner seg med gjeteren som leter etter det enkelte, umistelige lammet.

Ingen av prekentekestene er prekentekester på andre søndager innenfor de nærmeste månedene i forkant eller etterkant.

På reformasjonsdagen 31. oktober 2017 følges tekstene i *Tekstbok for Den norske kirke*: Salme 46,1–8; Rom 1,16–17; Joh 1,16–17.

Omgjøring av tidligere kirkerådsvedtak

Kirkerådet gjorde vedtak om særskilte prekentekester for kirkeårene 2015–16 og 2016–17 i desember 2013 (sak KR 69/13). For kirkeåret 2016–2017 ble det vedtatt særskilte tekster for 3. søndag i adventstiden (11. desember 2016), Fastelavnssøndag (26. februar 2017), 5. søndag i treenighetstiden (9. juli 2017), 9. søndag i treenighetstiden (6. august 2017), 15. søndag i treenighetstiden (17. september 2017) og 20. søndag i treenighetstiden (22. oktober 2017).

De tre første av disse berøres ikke av temagudstjenestene for reformasjonsmarkeringen. Vedtaket om de tre siste særskilte tekstene oppheves, slik at ikke det blir uvanlig mange søndager med særskilte tekster. Det vil si at normale prekentekester etter 1. rekke benyttes på 9. og 20. søndag i treenighetstiden, mens 15. søndag i treenighetstiden får nye tekster.

Behandling i Nemnd for gudstjenesteliv

De nye særskilte prekentekestene og omgjøring av tidligere kirkerådsvedtak ble behandlet på møte i NFG 17.–18. juni 2015. I protokollen fra møtet står det til sak 15/15 Særskilte prekentekester, punkt B:

«NFG tar til etterretning at planene for Reformasjonsmarkeringen medfører at det blir gjort om på vedtaket om særskilte prekentekester for kirkeåret 2016–17 ved at de tre særskilte prekentekestene som faller på høsten 2017, utgår til fordel for fire temagudstjenester med egne tekster..

For øvrig vil NFG uttale at det er viktig å presisere kjønnsperspektivet i det ressursmaterialet som skal utarbeides for 19. november 2017, med temaet «Mennesket er ikke til salg». Vi mener at det er nødvendig å synliggjøre at kvinner og jenter, mer enn andre, risikerer å bli salgsvare. For eksempel har prostitusjon en lang og lite ærerik historie. I nyere tid har trafficking blitt et økende problem, som særlig rammer kvinner. Vi viser forøvrig til Kirkerådets *Strategiplan for kjønn og likestilling*, der kirken oppfordres til å synliggjøre sexkjøp og vold mot kvinner i gudstjenestearbeid og annet arbeid.»

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det er foreløpig ikke vedtatt noe budsjett for reformasjonsjubileet. Det kommer til Kirkerådet sammen med budsjettet for 2016 og 2017. Kostnader til materiellutvikling og produksjon i forbindelse med temagudstjenestene vil bli innarbeidet i budsjettet for reformasjonsjubileet.

Søndager og bibeltekster til reformasjonsmarkeringen 2017

12. søndag i treenighetstiden – 27. august 2017

Nåden alene

Sal 116,1–9

1 Jeg elsker Herren,
for han hørte mitt rop om nåde.
2 Han vendte øret til meg,
jeg vil kalle på ham alle mine dager.
3 Dødens bånd snørte seg om meg,
dødsrikets redsler nådde meg,
jeg fant bare nød og sorg.
4 Da påkalte jeg Herrens navn:
«Å, Herre, redd livet mitt!»
5 Herren er nådig og rettferdig,
vår Gud er barmhjertig.
6 Herren vokter de uvitende,
han kom meg til hjelp da jeg var langt nede.
7 Kom til ro igjen, min sjel,
Herren har svart deg!
8 Ja, du har fridd mitt liv fra døden,
øyet fra tårer og foten fra å snuble.
9 Jeg skal vandre for Herrens ansikt
i de levendes land.
[Skjærtorsdag, 3. rekke, v. 1–14]

Lukas 15,11–32

11 Jesus sa: «En mann hadde to sønner. 12 Den yngste sa til faren: ‘Far, gi meg den delen av formuen som faller på meg.’ Han skiftet da sin eiendom mellom dem. 13 Ikke mange dager etter solgte den yngste sønnen alt sitt og dro til et land langt borte. Der sløste han bort formuen sin i et vilt liv. 14 Men da han hadde satt alt over styr, kom det en svær hungersnød over landet, og han begynte å lide nød. 15 Da gikk han og søkte tilhold hos en av innbyggerne der i landet, og mannen sendte ham ut på markene sine for å passe grisene. 16 Han ønsket bare å få mette seg med de belgfruktene som grisene åt, og ingen ga ham noe. 17 Da kom han til seg selv og sa: ‘Hvor mange leiekarere hjemme hos min far har ikke mat i overflod, mens jeg går her og sulter i hjel! 18 Jeg vil bryte opp og gå til min far og si: Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. 19 Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din. Men la meg få være som en av leiekarene dine.’ 20 Dermed brøt han opp og dro hjem til faren. Da han ennå var langt borte, fikk faren se ham, og han fikk inderlig medfølelse med ham. Han løp sønnen i møte, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. 21 Sønnen sa: ‘Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din.’ 22 Men faren sa til tjenerne sine: ‘Skynd dere! Finn fram de fineste klærne og ta dem på ham, gi ham ring på fingeren og sko på føttene. 23 Og hent gjøkvalven og slakt den, så vil vi spise og holde fest. 24 For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.’ Og så begynte festen og gleden.

25 Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjemover og nærmet seg gården, hørte han spill og dans. 26 Han ropte på en av karene og spurte hva som var på ferde. 27 'Din bror er kommet hjem', svarte han, 'og din far har slaktet gjøkalven fordi han har fått ham tilbake i god behold.' 28 Da ble han sint og ville ikke gå inn. Faren kom ut og prøvde å overtale ham. 29 Men han svarte faren: 'Her har jeg tjent deg i alle år, og aldri har jeg gjort imot ditt bud; men meg har du ikke engang gitt et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. 30 Men straks denne sønnen din kommer hjem, han som har sløst bort pengene dine sammen med horer, da slakter du gjøkalven for ham!' 31 Faren sa til ham: 'Barnet mitt! Du er alltid hos meg, og alt mitt er ditt. 32 Men nå må vi holde fest og være glade. For denne broren din var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.'»
[BoB, 3. rekke; BoB F]

Ef 2,1–10

1 Dere var en gang døde på grunn av misgjerningene og syndene deres. 2 Dere levde i dem på den nåværende verdens vis og lot dere lede av herskeren i himmelrommet, den ånd som nå er virksom i de ulydige. 3 Ja, vi levde alle en gang som de. Vi fulgte lystene i vårt eget kjøtt og blod og lot oss lede av det og av våre egne tanker. Vi var av naturen vredens barn, vi som de andre.

4 Men Gud er rik på barmhjertighet. Fordi han elsket oss med så stor en kjærlighet, 5 gjorde han oss levende med Kristus, vi som var døde på grunn av våre misgjerninger. Av nåde er dere frelst. 6 I Kristus Jesus har han reist oss opp fra døden sammen med ham og satt oss i himmelen med ham. 7 Slik ville han i de kommende tider vise hvor overstrømmende rik han er på nåde, og hvor god han er mot oss i Kristus Jesus. 8 For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. 9 Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv. 10 For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle vandre i dem.

[4. sit, 2. rekke]

15. søndag i treenighetstiden – 17. september 2017

Skaperverket er ikke til salgs

Salme 33,1–9

1 Rop av fryd for Herren,
dere rettferdige!

Det er rett at de oppriktige
synger lovsang.

2 Pris Herren til lyre,
spill for ham på tistrenget harpe!

3 Syng en ny sang for ham,
spill vakkert og rop med jubel!

4 For Herrens ord er sant,
alt han gjør, kan en stole på.

5 Han elsker rettferdighet og rett,
jorden er full av Herrens godhet.

6 Ved Herrens ord ble himmelen skapt,
hele himmelens hær ved pusten fra hans munn.

7 Han samlet havets vann som i et kar,
la havets dyp i forråd.

8 Hele verden må frykte Herren,
alle som bor på jorden, må skjelve for ham.

9 Han talte, og det skjedde,
han befalte, og det sto der.

[Ikke kirkeårstekst]

2. Pet 1,5–9

5 Sett derfor all deres iver inn på å la troen føyes sammen med et rett liv, og det rette livet med innsikt, 6 innsikten med selvbeherskelse, selvbeherskelsen med utholdenhet, utholdenheten med gudsfrykt, 7 gudsfrykten med søskenkjærighet og søskenkjærligheten med kjærighet til alle. 8 For dersom alt dette finnes hos dere og får vokse, da vil dere ikke være uvirksomme og uten frukt, dere som kjenner vår Herre Jesus Kristus. 9 Men den som mangler dette, er nærsynt, ja, blind, og har glemt at han er blitt rensset for sine tidligere synder.

[Aske, 2. rekke]

Matt 7,24–28

24 Hver den som hører disse mine ord og gjør det de sier, ligner en klok mann som bygde huset sitt på fjell. 25 Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Men det falt ikke, for det var bygd på fjell.

26 Og hver den som hører disse mine ord og ikke gjør det de sier, ligner en uforstandig mann som bygde huset sitt på sand. 27 Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Da falt det, og fallet var stort.»

28 Da Jesus hadde fullført denne talen, var folket slått av undring over hans lære.

[5. sit, 2. rekke: Matt 7,21–29]

Bots- og bønnedag – 29. oktober 2017

Frelsen er ikke til salgs

Jes 55,1–3

1 Kom, alle tørste, kom til vannet!
Dere uten penger, kom og kjøp korn og spis!

Kom, kjøp korn uten penger,
vin og melk uten betaling!

2 Hvorfor bruke penger
på det som ikke er brød,
og arbeid på det som ikke metter?

Hør nå på meg,
så skal dere få spise det som godt er,
og fryde dere over fete retter.

3 Vend øret hit og kom til meg,
hør, så skal dere leve!

Jeg vil slutte en evig pakt med dere,
min godhet mot David står fast.

[3. siå, 2. rekke]

Luk 20,45–47.21,1–4

45 Mens alt folket hørte på, sa han til disiplene: 46 «Ta dere i vare for de skriftlærde! De vil gjerne gå omkring i lange kapper og liker at folk hilser dem på torget. De elsker å sitte fremst i synagogene og ha hedersplassene i selskaper. 47 De eter enker ut av huset og holder lange bønner for syns skyld. Men de skal få desto hardere dom.»

1 Jesus så opp og la merke til hvordan de rike la sine gaver i tempelkisten. 2 Da fikk han se en fattig enke legge to småmynter i den, 3 og han sa: «Sannelig, jeg sier dere: Denne fattige enken har gitt mer enn noen av de andre. 4 For alle de andre la gaver i kisten av sin overflod, men hun ga av sin fattigdom alt hun hadde å leve av.»

[Ikke kirkeårstekst fra Lukas]

Apg 8,4–24

4 De som var spredt omkring, dro rundt og forkynte Ordet. 5 Filip kom ned til hovedstaden i Samaria, og der forkynte han Kristus. 6 Og alle som en fulgte oppmerksomt med når de hørte Filip tale og så de tegnene han gjorde. 7 For mange hadde urene ånder som fór ut av dem med høye skrik, og mange lamme og halte ble helbredet. 8 Det ble stor glede der i byen. 9 En mann ved navn Simon holdt til i byen. Han drev med trolldom så folket i Samaria var helt overveldet. Han påsto at han var noe stort. 10 Alle var opptatt av ham, og både små og store sa: «Han er Guds kraft, den som kalles Den store.» 11 De sluttet opp om ham fordi han i lang tid hadde overveldet dem med trolldomskunstene sine. 12 Men da de fikk tiltro til Filip, som forkynte evangeliet om Guds rike og Jesu Kristi navn, lot de seg døpe, både menn og kvinner. 13 Simon selv kom også til tro, og da han var blitt døpt, holdt han seg stadig til Filip og var overveldet av de tegn og mektige gjerninger han så.

14 Apostlene i Jerusalem fikk nå høre at Samaria hadde tatt imot Guds ord, og de sendte Peter og Johannes dit ned. 15 De kom ned og ba for dem, slik at de skulle få Den hellige ånd.

16 For Ånden var ennå ikke kommet over noen av dem, de var bare døpt til Herren Jesu navn.

17 Nå la de hendene på dem, og de fikk Den hellige ånd.

18 Men da Simon så at Ånden ble gitt ved at apostlene la hendene på dem, tilbød han dem penger 19 og sa: «Gi meg også en slik makt, så den jeg legger hendene på, kan få Den hellige ånd!» 20 Men Peter sa til ham: «Måtte pengene dine gå til grunne sammen med deg, du som tror at du kan kjøpe Guds gave for penger! 21 Du har ingen arvelodd eller del i dette, for ditt hjerte er ikke oppriktig mot Gud. 22 Omvend deg fra denne ondskapen din, og be til Herren, så kanskje han vil tilgi deg det du tenker i hjertet. 23 For jeg ser at du er full av bitter galle og lenket til ondskap.» 24 Da sa Simon: «Dere må be til Herren for meg, så jeg ikke skal bli rammet av det dere har sagt.»

[Ikke kirkeårstekst]

24. søndag i treenighetstiden – 19. november 2017

Mennesket er ikke til salg

Salme 8,2–10

2 Herre, vår herre,
hvor herlig ditt navn er over hele jorden,
du som har bredt ut din prakt over himmelen!

3 Fra småbarns og spedbarns munn
har du reist et vern mot dem som står deg imot,
for å gjøre ende på fienden og hevneren.

4 Når jeg ser din himmel, et verk av dine fingre,
 månen og stjernene som du har satt der,
 5 hva er da et menneske – at du husker på det,
 et menneskebarn – at du tar deg av det?
 6 Du satte ham lite lavere enn Gud
 og kronet ham med herlighet og ære.
 7 Du gjorde ham til herre over dine henders verk,
 alt la du under hans føtter:
 8 småfe og storfe i samlet flokk,
 de ville dyrene på marken,
 9 fuglene under himmelen og fisken i havet,
 alt som ferdes på havets stier.
 10 Herre, vår herre,
 hvor herlig ditt navn er over hele jorden!
 [7 sit, 3. rekke]

Fil 2,3–11

3 Gjør ikke noe av selvheldelse og tom ærgjerrighet, men vær ydmyke og sett de andre høyere enn dere selv. 4 Tenk ikke bare på deres eget beste, men også på de andres. 5 La samme sinnelag være i dere som også var i Kristus Jesus!
 6 Han var i Guds skikkelse
 og så det ikke som et rov
 å være Gud lik,
 7 men ga avkall på sitt eget,
 tok på seg tjenerskikkelse
 og ble mennesker lik.
 Da han sto fram som menneske,
 8 fornædret han seg selv
 og ble lydige til døden, ja, døden på korset.
 9 Derfor har også Gud
 opphøyd ham til det høyeste
 og gitt ham navnet over alle navn.
 10 I Jesu navn skal derfor
 hvert kne bøye seg,
 i himmelen, på jorden og under jorden,
 11 og hver tunge skal bekjenne
 at Jesus Kristus er Herre,
 til Gud Faders ære!
 [Nydag, 1. rekke; Palm 3. rekke: Fil 2,5–11]

Matt 18,1–6.10–14

1 Nettopp da kom disiplene og spurte Jesus: «Hvem er den største i himmelriket?» 2 Da kalte han til seg et lite barn, stilte det midt iblant dem 3 og sa: «Sannelig, jeg sier dere: Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket. 4 Den som gjør seg selv liten som dette barnet, han er den største i himmelriket.
 5 Og den som tar imot et slikt lite barn i mitt navn, tar imot meg.
 6 Men den som lokker til fall en av disse små som tror på meg, han var bedre tjent med å få en kvernstein hengt om halsen og bli senket i havets dyp. [...]

10 Pass dere for å forakte en eneste av disse små! For jeg sier dere: De har sine engler i himmelen som alltid ser min himmelske Fars ansikt. **11** Menneskesønnen er jo kommet for å berge de bortkomne.

12 Hva mener dere? Dersom en mann har hundre sauer og én av dem går seg vill, lar han ikke da de nittini være igjen i fjellet og går og leter etter den som er kommet på avveier? **13** Og skulle han finne den – sannelig, jeg sier dere: Da gleder han seg mer over denne ene enn over de nittini som ikke har gått seg vill. **14** Slik vil heller ikke deres Far i himmelen at en eneste av disse små skal gå tapt.

[20. sit, 3. rekke: Matt 18,1–11; Mikkel, 1. rekke: Matt 18,1–6.10–11]